

Sygn. akt I ACa 834/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Ewa Lauber-Drzazga
Sędzia:	SA Ewa Popek
Sędzia:	SA Bożena Oworuszko (spr.)
Protokolant	st.sekr.sądowy Dorota Kabala

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2014 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa T. K. i W. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji obu stron od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 11 września 2013 r., sygn. akt I C 843/12

I. z apelacji powodów:

zmienia zaskarżony wyrok w punktach I i II w ten sposób, że datę wymagalności odsetek ustawowych od zasądzonych zadośćuczynień określa na dzień 8 maja 2012r.;

II. oddala apelację pozwanego;

III. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki T. K. kwotę 3.557 (trzy tysiące pięćset pięćdziesiąt siedem) złotych oraz na rzecz powoda W. K. kwotę 2.729 (dwa tysiące siedemset dwadzieścia dziewięć) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

I A Ca 834/13 UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia Sąd Okręgowy w Radomiu zasądził od pozwanego (...) w W. na rzecz powodów T. K. kwotę 120 000 zł., zaś na rzecz W. K. kwotę 130 000 zł. tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dobra osobistego w postaci prawa do życia w pełnej rodzinie, w związku ze śmiercią w wypadku samochodowym w dniu (...) ich (...)letniej córki A.. Odsetki ustawowe Sąd I instancji zasądził od dnia 11 września 2013 r.

Jako podstawę prawną powództwa Sąd I instancji wskazał art. 24 § 1 kc w zw. z art. 448 kc. Przyjął, że pozwany ubezpieczyciel, gdzie ubezpieczony był sprawca wypadku, skazany wyrokiem karnym, odpowiada za sprawcę także

co do naruszeń tego rodzaju dobra osobistego. Odwołał się też do utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego w tej materii. Orzekając o odsetkach wskazał, że ustalenie wysokości zadośćuczynienia nastąpiło w toku postępowania, co uzasadnia a oparciu o art. 481 kc orzeczenie o ich wymagalności z dniem wydania wyroku.

Apelacje od powyższego wyroku wniosły obie strony.

Powodowie: T. K. i W. K. zaskarżyli wyrok

w części orzekającej o odsetkach, zarzucając naruszenie art. 481 kc przez błędną wykładnię i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r.

o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych przez przyjęcie, że odsetki należą się od dnia wyroku, a nie od dnia 8 maja 2012 r., to jest od dnia zakończenia postępowania likwidacyjnego przez pozwanego.

Skarżący domagali się zmiany wyroku i zasądzenia odsetek od dnia 8 maja 2012 r. oraz zasądzenia kosztów procesu.

Pozwany (...) SA

w W. zaskarżył wyrok w całości, zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 24 § 1 kc w zw. z art. 448 kc i § 10 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1992 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. Nr 96 poz. 475) oraz obrazę prawa procesowego – art. 328 § 2 kpc, co miało wpływ na ocenę i treść wyroku, przez brak uzasadnienia wyrażonego w nim poglądu.

Wskazując na powyższe skarżący pozwany domagał się zmiany wyroku i oddalenia powództw w stosunku do obydwu powodów oraz zasądzenia kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powodów jest uzasadniona i poza zarzutem naruszenia art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r.

o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, należy podzielić zarówno jej motywy jak i wnioski. Bezzasadna jest natomiast apelacja pozwanego ubezpieczyciela.

Odnośnie apelacji pozwanego (...)

Nie ma racji skarżący, wywodząc, że nie ponosi on odpowiedzialności za naruszenia dobra osobistego powodów polegającego na prawie życia w pełnej rodzinie, którego zostali pozbawieni na skutek śmierci ich (...)– letniej córki w wypadku komunikacyjnym, którego sprawca był ubezpieczony z zakresie OC

w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym. Nie sposób też zgodzić się z jego twierdzeniami, jakoby sprzecznie z dyspozycją art. 328 § 2 kpc Sąd I instancji swego stanowiska nie uzasadnił. Powołał się on bowiem na utrwalone już orzecznictwo Sądu Najwyższego, które dopuszcza przyznanie zadośćuczynienia na zasadzie art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc zadośćuczynienie najbliższemu członkowi rodziny zmarłego z naruszenie dobra osobistego jakim jest relacja ze zmarłym, także wtedy, gdy śmierć nastąpiła przed dniem 3 sierpnia 2008 r. (wyrok SN z dnia 11 lipca 2012 r. II CSK 677/11).

Zważywszy na powszechny aktualnie charakter występowania

z roszczeniami tego rodzaju i powszechną akceptację powyższego stanowiska, cytowane przez pozwanego odmienne rozstrzygnięcia, należy uznać za odosobnione i marginalne.

Wbrew też twierdzeniom skarżącego tego rodzaju rozstrzygnięcie nie uchybia wskazanym przez niego regulacjom Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1992 r.

w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. Nr 96 poz. 475).

Z tych też wszystkich przyczyn apelacja pozwanego, jako pozbawiona uzasadnionych podstaw prawnych podlegała oddaleniu na zasadzie art. 385 kpc.

Oдноśnie apelacji powodów

Rację ma skarżący, że Sąd I instancji wadliwie zasądził odsetki od przyznanego powodom zadośćuczynienia, uznając, za datę ich wymagalności dzień wydania orzeczenia. Oczywistym jest także, że takim rozstrzygnięciem nie mógł uchybić regulacjom ustawy z dnia

22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, z tej racji, że w dacie zdarzenia ((...)) ustawa ta nie obowiązywała jeszcze i nie mogła mieć retroaktywnie zastosowania do zdarzeń wcześniejszych. Materia nią objęta była regulowana Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1992 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. Nr 96 poz. 475). Nie zmienia to jednak faktu, że kwestia regulująca zasadę wypłacania świadczeń odszkodowawczych w obydwu tych unormowaniach jest tożsama.

W ocenie Sądu Apelacyjnego podzielić należy stanowisko skarżących powodów, co do tego, że odsetki od zadośćuczynienia powinny należeć się od daty zakończenia postępowania likwidacyjnego (decyzja z dnia 7 maja 2012 r.), gdzie pozwanemu ubezpieczycielowi zostało zgłoszone zadośćuczynienie w kwotach tożsamych z dochodzonych następnie w niniejszym postępowaniu. Jest to tym bardziej słuszne, że pozwany miała możliwość przeprowadzenia stosownych ustaleń i wyjaśnienia wątpliwych kwestii z tym związanych. Skoro zaś, wbrew powszechnej praktyce orzeczniczej, co do zasady odmówił wypłaty należnych świadczeń, a powodowie bez zbędnej zwłoki wnieśli pozwy (12 czerwca 2012 r.), to ich stanowisko prezentowane w apelacji tym bardziej należy uznać za uzasadnione.

Nie można też zgodzić się z Sądem I instancji, że ustalenie skutków zdarzenia dla oceny cierpień psychicznych powodów nastąpiło dopiero w trakcie postępowania sądowego, co determinować by miało datę wymagalności odsetek.

Zwrócić należy uwagę na fakt, że do śmierci córki powodów doszło w (...)a zatem żałoba, ból po stracie dziecka i wszelkie inne psychiczne następstwa wypadku komunikacyjnego z dnia (...) miały miejsce na długo przed wytoczeniem powództwa. Innych argumentów nie dostarcza też opinia biegłego, z której nie wynika, by w trakcie postępowania zostały ujawnione jakiegokolwiek inne, dodatkowe następstwa psychiczne śmierci córki, niż te, jakie były znane i utrwalone przed wytoczeniem powództwa. Stąd też, biorąc pod uwagę przeważającą aktualnie linię orzecznictwa Sądu Najwyższego i praktyki orzeczniczej o wymagalności roszczenia z chwilą wezwania dłużnika do zapłaty zadośćuczynienia w sytuacji, gdy ujawniły w tej dacie już wszystkie następstwa zdarzenia, determinuje konieczność zmiany zaskarżonego wyroku na zasadzie art. 386 § 1 kc i orzeczenia odsetek od dnia 8 maja 2012 r.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc.